

Центральноукраїнський
державний
педагогічний
університет
імені Володимира
Винниченка

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: ЮРИДИЧНА ЛОГІКА

Статус дисципліни: *ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА*

Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти				
Форма навчання	Денна, заочна				
Курс	II				
Семестр	III				
Обсяг дисципліни	Кредити	5	Години150	Денна	Заочна
	Лекційні			40	10
	Практичні/семінарські			30	6
	Лабораторні			0.....0	
	Самостійна робота			80	134
Семестровий контроль	Залік				
Викладач	Русул Олег Васильович, кандидат філософських наук, доцент				
Контактна інформація	rusul05071@gmail.com				
Кафедра	Філософії, політології та психології				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Логіка як наука про закони і форми правильного мислення. Місце логіки в системі наук. Культура мислення і роль логіки в її формуванні та розвитку. Суспільне значення логіки. Міркування як предмет дослідження в юридичній логіці. Структура міркування (засновки і висновки). Істинність думки та її формально-логічна правильність. Логічні операції над поняттями. Висловлювання та судження. Дедуктивні міркування. Правдоподібні міркування. Основні формально-логічні закони. Загальна характеристика законів логіки. Теорія аргументації та юридична практика. Логічна характеристика доведення і спростування в юридичній практиці. Основні види логічних помилок: паралогізми, софізми і парадокси. Поняття логічної форми (структури) і логічного закону. Єдність та відмінність змісту думки і логічної форми. Рівні відображення дійсності: чуттєвий і раціональний (абстрактний). Абстрактне мислення і його характерні особливості. Форми абстрактного мислення: поняття, судження, умовивід.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою курсу є формування логічного мислення та активізація творчо-інтелектуального потенціалу особистості.				
Компетентності	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК). Загальні компетентності (ЗК) - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1); - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-2);				

	<ul style="list-style-type: none"> - здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-8); - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК-10); - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК-13); - цінування та повага різноманітності і мультикультурності (ЗК-14).
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>Програмні результати навчання (ПРН) Соціально-гуманітарна ерудованість</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН-1); - здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН-2); - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН-3); - формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми (ПРН-4); - давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН-5).
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль I Тема 1. Предмет і значення юридичної логіки Тема 2. Логічний аналіз понять Тема 3. Логічний аналіз висловлювань Тема 4. Логічний аналіз відношень Тема 5. Логіка предикатів Тема 6. Умовиводи</p> <p>Змістовий модуль I Тема 7. Судження як форма думки Прості судження, складні судження. Тема 8. Логічний аналіз модальних висловлювань Тема 9. Логічний аналіз запитань і відповідей Тема 10. Доведення і спростування, аргументація і критика</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Критеріями оцінки є: усні відповіді:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання; • логіка викладання, культура мови; • емоційність та переконаність; • використання основної та додаткової літератури; • аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; <p>виконання письмових завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повнота розкриття питання логічність, уміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи. <p>Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на семінарському занятті – 5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4-5 б. ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її

	<p>опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3-б. ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. • 2-б. ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. • 1-б. одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.
<p>Політика курсу</p>	<p>До 10-ти балів студент може отримати за виконані завдання самостійної роботи з кожної теми навчального курсу, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.</p> <p>Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.</p> <p>За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: до 10 балів.</p> <p>Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.</p> <p>Контрольна робота у формі чотирирівневих завдань передбачена за результатами вивчення тем модуля 1 і модуля 2.</p> <p>Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.</p> <p>До контрольної роботи допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.</p> <p>Для проведення контрольних робіт розроблені контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.</p> <p>За виконання контрольних робіт студент отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки:</p> <p>У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання контрольних завдань викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від</p>

	<p>причини.</p> <p>Результати контрольних робіт доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.</p> <p>Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.</p> <p>З дисципліни «юридична логіка» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться наприкінці семестру.</p> <p>Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю.</p> <p>Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів) за шкалою ECTS оцінка заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку студента. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.</p> <p>У випадку отримання менше 60 балів (FX,F) за результатами семестрового й екзаменаційного контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.</p>
Інформаційне забезпечення	онлайн-ресурси, програмне забезпечення
Матеріально-технічне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арутюнов В. Х. Логіка : навч. посіб. для економістів / В. Х. Арутюнов, Д. П. Кирик, В. М. Мішин. – Вид. 5-е, допов. і перероб. – Київ : КНЕУ, 2012. – 144 с. 2. Вступ до сучасної юридичної логіки / В. Д. Титов та ін. – Харків : Ксилон, 2001. – 198 с. 3. Гвоздік О. І. Логіка доказування в юрисдикційному процесі : навч. посіб. / О. І. Гвоздік, В. В. Коцинець. – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. – 130 с. 4. Гвоздік О. І. Логічні числення: принципи побудови та застосування в юриспруденції / О. І. Гвоздік. – Київ : Там, 2003. – 300 с. 5. Гетманова А. Д. Логика : учебник / А. Д. Гетманова. – М. : Омега-Л, 2015. – 368 с. 6. Демидов И. В. Логика / И. В. Демидов. – М. : Юриспруденция, 2002. – 272 с. 7. Жеребкін В. Є. Логіка / В. Є. Жеребкін. – Харків : Основа, 2006. – 256 с. 8. Жоль К. К. Логика / К. К. Жоль. – М. : Гнозис, 2004. – 390 с. 9. Жоль К. К. Логика для юристов / К. К. Жоль. – М. : Гнозис, 2004. – 430 с. 10. Жоль К. К. Методы научного познания и логика (для юристов) / К. К. Жоль. – М. : Гнозис, 2001. 11. Иванов Е. А. Логика / Е. А. Иванов. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 416 с. 12. Ивин А. А. Логика / А. А. Ивин. – М. : ОНИКС, 2008. – 336 с. 13. Ивлев Ю. В. Логика для юристов : учебник / Ю. В. Ивлев. – М. : Проспект, 2015. – 272 с. 14. Карамішева Н. В. Логіка : підруч. для студентів-правників / Н. В. Карамішева. – Львів : ПАІС, 2000. – 252 с. 15. Кириллов В. И. Логика / В. И. Кириллов, А. А. Старченко. – М. : Высшая школа, 2004. – 271 с. 16. Кислюк К. Логіка : конспект лекцій / К. Кислюк. –

Київ : Кондор, 2016. – 92 с.

17. Конверський А. Є. Логіка : підруч. для студентів юрид. факультетів / А. Є. Конверський. – Київ : Центр навч. літ., 2004. – 304 с.

18. Конверський А. Є. Логіка традиційна та сучасна / А. Є. Конверський. – Київ : Центр учб. літ., 2008. – 536 с.

19. Малахов В. П. Логика для юристов / В. П. Малахов. – М. : Академический проект, 2009. – 432 с.

20. Михалкин Р. В. Основы логики : учебник и практикум / Р. В. Михалкин. – М. : Юрайт, 2015. – 366 с.

21. Мозгова Н. Г. Логіка : навч. посіб. / Н. Г. Мозгова. – Київ : Центр учб. літ., 2006. – 320 с.

22. Струве Г. Е. Элементарная логика : учебник / Г. Е. Струве. – М. : Либроком, 2015. – 168 с.

23. Титов В. Д. Логическое знание в его социальноисторической детерминации / В. Д. Титов. – Харьков : Регионинформ, 2004. – 260 с.

24. Титов В. Д. Юридическая логика в США / В. Д. Титов. – Харьков : Ксилон, 2007. – 250 с.

25. Логіка : підруч. для студентів вищих навч. закладів / В. Д. Титов, С. Д. Цалін, О. П. Невельська-Гордєєва та ін. ; за заг. ред. В. Д. Титова. – Харків : Право, 2006. – 208 с.

26. Титов В. Д. Историческое развитие философскологических концепций языка права / В. Д. Титов, С. Э. Зархина. – Харьков : ФИНН, 2009. – 432 с.

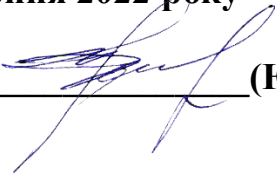
27. Хоменко І. В. Логіка для юристів / І. В. Хоменко. – Київ : Юрінком, 2001. – 224 с.

28. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика / І. В. Хоменко. – Київ : Центр учб. літ., 2010. – 400 с.

29. Челпанов Г. И. Учебник логики / Г. И. Челпанов. – М. : Ленанд, 2015. – 264 с.

30. Щербина О. Ю. Логіка для юристів : курс лекцій / О. Ю. Щербина. – Київ : Юрид. думка, 2004. – 264 с.

Протокол 1 від 05 серпня 2022 року

Завідувач кафедри **(Ю.В. Харченко)**